

Valentina Majdenić
Ivona Vadjla

ULOGA SUVREMENIH MEDIJA U NASTAVI HRVATSKOG JEZIKA

Sažetak

Današnje obrazovanje obilježava pojava novih tehnologija i medija koji se iz dana u dan sve više koriste, kako u životu, tako i u nastavi. S obzirom da se djeca susreću s medijima u najranijem djetinjstvu, potrebno ih je informirati o medijskim sadržajima jer mediji sve više postaju sustavni dio obrazovanja. Kako bi se ostvarili odgojno-obrazovni procesi, potrebno je integrirati suvremene medije u tradicionalni način učenja i poučavanja, treba težiti da se iskoristi sve što nam tehnologija 21. stoljeća nudi i pruža. Iako to predstavlja veliki izazov s obzirom na nedostatak medijske opremljenosti pojedinih škola te slabih medijskih kompetencija učitelja. Cilj provedenog istraživanja bio je prikazati ulogu suvremenih medija u nastavi hrvatskog jezika te prikazati razinu obrazovanja učitelja razredne nastave koji se svakodnevno susreću s korištenjem suvremenih medija u svome radu. Istraživanje je provedeno u obliku ankete u kojoj je sudjelovalo 86 učitelja razredne nastave s područja Republike Hrvatske. Rezultati istraživanja dokazuju kako korištenje suvremenih medija poboljšava obrazovno postignuće učenika pri razumijevanju nastavnih tema, ali i da učiteljima nedostaje potrebno obrazovanje po pitanju uporabe medija u obrazovnom sustavu. Rezultati istraživanja također pokazuju da od digitalnih alata i platformi koje nude hrvatski nakladnici učitelji najčešće koriste Wordvall i e-sferu.

Ključne riječi : digitalni alati, medijska kultura, medijski odgoj, suvremeni mediji

Uvod

Cjelokupni proces komunikacije i učenja aktivno se mijenjao pod utjecajem nove tehnologije i medija. S obzirom da su današnja djeca, a i mladi odrasli uz različite ekrane, moglo bi se reći da je današnje društvo okruženo ekranima, tj. društvo ekrana. Elektronički mediji sve više izazivaju promjene koje utječu na ponašanje, međuljudske odnose i komunikaciju, pogotovo među mladima. Stoga se mediji smatraju vrlo važnim čimbenikom socijalizacije (Mandarić, 2012). „Suvremeno je doba značajno obilježeno prisutnošću brojnih medija, a svakodnevno se pojavljuju i novi. Svi oni imaju značajan utjecaj na način življenja koji započinje već u ranome djetinjstvu. Oni nas informiraju, obrazuju, zabavljaju.“ (Berbić Kolar, Rajšić, Matić 2015: 344) Djeca se s medijima susreću u najranijoj dobi. Osim što se djeca zabavljaju uz medije, također ih medijski sadržaji obrazuju o svijetu koji ih okružuje i u kojem žive. Iz tog razloga se može reći da mediji otvaraju prozor u svijet (Ciboci, 2015).

U ovome radu govori se o suvremenim medijima koji se koriste u nastavi hrvatskog jezika. Prvi dio rada je teorijski te pobliže opisuje medije s kojima se današnji učitelji susreću pri planiranju odgojno-obrazovnog procesa. Drugo dio rada je praktični, odnosno predstavlja istraživanje koje je provedeno u obliku ankete za učitelje razredne nastave.

Medij

U knjizi *Mediji tekst kultura* (2019) Valentina Majdenić navodi kako se medij prema brojnim rječnicima i enciklopedijama definira kao sredstvo za prenošenje informacija koje

označava sustave javnoga informiranja za širenje vijesti i audiovizualnih sadržaja u svrhu informiranja, obrazovanja i zabave svih društvenih slojeva. Medij je ujedno i osnovni preduvjet za svaku komunikaciju. *Zakon o medijima* iz 2004. godine navodi da se pod medijima podrazumijevaju: novine i drugi tisak, radijski i televizijski programi, programi novinskih agencija, elektroničke publikacije, teletext i ostali oblici dnevnog ili periodičnog objavljivanja urednički oblikovanih programskih sadržaja prijenosom zapisa, glasa, zvuka ili slike (*Narodne novine*, 2004). Ali, u današnje su vrijeme mediji postali puno više od prenositelja informacija. Oni diktiraju trendove, društvene potrebe i procese. Putem medija nameće se mišljenje koje se smatra poželjnim u današnje vrijeme. Osim toga, između pojedinih medija postoji veliko natjecanje u popularnosti, gledanosti i njihovoj upotrebi. Mediji su danas kreatori, a ne samo prenositelji informacija što izrazito pogubno može biti za djecu i mlade čiji se stavovi i mišljenja o svijetu tek stvaraju.

Laco i suradnici navode kako su većini ljudi „mediji (su) prozor kroz koji gledaju u svijet. Svjesni nužnosti informiranja o svakodnevnim događajima, oni posežu za medijskim sadržajima, posve su svjesni svoje ovisnosti o medijskom informiranju i vjeruju u njihovu točnost.“ (Laco i dr., 2004: 11).

Definicija pojma medij

Riječ *medij* potječe od latinske riječi *medius*, što znači srednji, dok je u pedagoški terminologiju stigao iz engleske literature, točnije od riječi *medium* – srednji, sredina, sredstvo, element, medij (Bognar i Matijević, 2005). Drugim riječima, sam izraz *medij* zapravo predstavlja sredstvo komuniciranja te prenošenja informacija. Pojam medij možemo definirati na mnogo načina, s obzirom da nema jednoznačnu definiciju. Zgrabljčić Rotar navodi da pojam medij možemo definirati na različite načine, ali da će uvijek označavati nešto u sredini. U komunikacijskim se znanostima medij definira kao tehničko ili fizičko sredstvo koje pretvara poruke u signal. Stoga se zaključuje da su masovni mediji sredstva masovne komunikacije te da je sam pojam medija vrlo širokog značenja (Zgrabljčić Rotar, 2020).

Kako bi komunikacija bila uspješna, koriste se mediji, kako u individualnoj tako i u javnoj komunikaciji. Medije se usko povezuje s pitanjem komunikacije. Učinak koji doprinosi komunikacijskom uspjehu leži u posredovanju, stoga je to temeljna važnost medija (Nadrljanski, 2007).

Multimedij

Također je vrlo bitno spomenuti pojam *multimedij* koji se sve više koristi u današnje vrijeme. Prema *Hrvatskoj enciklopediji* Leksikografskog zavoda Miroslava Krleža definicija multimedija je: „Istodobni¹ prikaz nekog sadržaja u više oblika, ponajprije u riječi i slici, odnosno u verbalnom obliku (tiskani ili govoreni tekst) i slikovnom obliku (statične slike, ilustracije, grafovi, fotografije, dijagrami, mape, dinamične slike, animacija, video).“ Krešimir Mikić navodi da je multimedij neophodan pri svladavanju novog sadržaja (Mikić, 2015).

¹ multimedij. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Dostupno 5. 9. 2021. na <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=42383>

Medijski odgoj

„Mediji su sredstvo prenošenja informacija i komuniciranja, a kada se upotrebljavaju kroz neku didaktičku funkciju, tada postaju nositelji i posrednici informacija u nastavi. Odabir odgovarajućeg medija može djelovati na učenike izrazito poticajno, probuditi interes i emocije, a upotreba medija u odgojno-obrazovnom procesu pridonosi boljoj obradi i pamćenju sadržaja.“ (Labaš i Marinčić, 2018: 4)

S obzirom da su mediji sredstvo prenošenja poruka, možemo reći da je danas posebno važan medijski odgoj. Prema Krešimiru Mikiću medijski odgoj nazivamo i medijska kultura ili odgoj za mlade. Mikić smatra da mlade i djecu treba suočiti s medijskim okruženjem u kojem odrastaju. Svijet mladih okružen je medijima, od slikovnica sve do interneta i računalnih igara. Mediji razvijaju intelekt i emocije, stvaraju mišljenja, poučavaju i informiraju, a kod mladih potiču radoznalost. Isto tako, medijski odgoj podrazumijeva brojna pedagoška iskustva, što je u današnje vrijeme kreativni i aktivni odnos prema medijima. Medije djeci treba prikazati kao oblik stvaralaštva (Mikić, 2015). Prema Vuić i Mikulec utjecaj medija je neophodan za djetetov emocionalni, kognitivni te komunikacijski razvoj (Vuić i Mikulec, 2015).

Mladi i djeca započinju „internetske avanture“ vrlo rano. S obzirom da mediji predstavljaju bitnu dimenziju svakodnevnog iskustva mladih i djece, sve se više nameće odgovorna uporaba medija (Mandarić, 2012). Tolić (2012) navodi kako „medijska kompetencija vodi prema medijskom obrazovanju, medijskom odgoju i medijskoj pismenosti. Medijski se odgoj oslanja na stjecanje medijskih kompetencija. Medijski se odgoj bavi usvajanjem medijske pismenosti i ovladavanjem medijskim kompetencijama.“ (Tolić, 2012: 224)

Medijska pismenost

Iako se od nastavnika i učitelja očekuje da svojim učenicima govore o medijima, veći dio njih nije dobio potrebna znanja u svome redovnom obrazovanju (Kanižaj, 2015). Kako bi djeca pravilno znala koristiti medije, trebala bi biti medijski pismena (Labaš i Marinčić, 2018). Postavlja se pitanje *Što je medijska pismenost?*

U *Kurikulum nastavnoga predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije* iz 2019. godine navodi se kako je „sastavni dio medijske pismenosti moći pristupiti izvoru informacija, među kojima je svakako i Internet kao jedan od sve važnijih izvora koji zahtjeva i razvoj vlastite informacijsko-komunikacijske ili digitalne kompetencije.“ Nadalje, Tolić navodi „Medijska pismenost je uži pojam i odnosi se na razinu stjecanja vještina vezanih za neki konkretni medij, kao što je računalna pismenost, filmska umjetnost ili za skupine medija, kao što je tehnološka ili digitalna pismenost.“ (Tolić, 2012: 207)

S obzirom da su djeca aktivni primatelji sadržaja, trebaju se informirati o medijskim temama te shvatiti i razumjeti važnost medija koji se pojavljuju u njihovom životu, ali i u obrazovnom sustavu (Labaš i Marinčić, 2018). Roditelji se trebaju informirati o medijima, a djecu bi trebali podučiti da se kritički prema njima odnose. Trebaju osvijestiti djecu da mediji mogu biti korisni i za stjecanje novih znanja, isto kao i za zabavu. Jer, prema Labaš i Marinčić „Dijete na taj način može razvijati vještine pisanja, čitanja, slušanja, govorenja, kritičkog mišljenja, odvajanja bitnih od nebitnih činjenica.“ (Labaš i Marinčić, 2018: 28). Roditelji, odgojitelji i učitelji trebaju nadzirati i usmjeravati djecu tijekom korištenja medija. Djecu treba

na vrijeme upozoriti na tzv. „sive zone“ medija. Djecu i mlade potrebno je osposobljavati za odgovorno i samostalno korištenje medija, njihovo korištenje ne treba zabranjivati (Mandarić, 2012).

Digitalni mediji u obrazovanju

Za prijenos digitalnih informacija koristimo digitalne medije (elektronički mediji). Kvaliteta obrazovanja je znatno kvalitetnija ukoliko se koriste moderni interaktivni mediji u odnosu na klasičnu metodu obrazovanja. Digitalizirane informacije, koje su popraćene slikom, animacijom i zvukom djeluju istovremeno na više osjetila te pružaju potpunu informaciju. Stoga raznolikost medija omogućava šarolik transfer znanja (Nadrljanski, 2007).

Prema Nadrljanskom postoje različite primjene digitalnih medija u obrazovanju – nastavni programi za učenje i vježbanje, baze podataka i alata, igre za učenje, pokusi, simulacije. Stoga postoje višestruki oblici i same primjene digitalnih medija koji se koriste u nastavi. „Posebna važnost digitalnih medija za odgojne i obrazovne procese u svim životnim razdobljima može se objasniti posebnom funkcionalnosti medija. U takozvanom *Social Software* leži veliki potencijal digitalnih medija s obzirom na povezivanje ljudi – kako u školi tako i u profesionalnom obrazovanju, obrazovanju odraslih i daljem usavršavanju ili u radu s mladima.“ (Nadrljanski, 2007: 533).

Medijske kompetencije učitelja

Medijski odgoj u odgojnom procesu otvara mnoštvo pitanja s obzirom na dosadašnju tradicionalnu ulogu učitelja. Uloga suvremenih medija predstavlja veliki izazov tradicionalnoj školi te tradicionalnom modelu učenja i poučavanja. Pri ostvarenju odgojno-obrazovnih ciljeva nove medije potrebno je integrirati u suvremenu školu te je potrebno maksimalno iskoristiti potencijale nove tehnologije. Zapreka koja onemogućava bolje integriranje medija u školski sustav očituje se u lošoj medijskoj opremljenosti škole te u nedostatku medijskih kompetencija učitelja (Mandarić, 2012).

Prema Tolić medijska kompetencija je središnji pojam u medijskoj pedagogiji. Medijska kompetencija „uključuje sve sposobnosti koje učitelj i/ili učenik mora usvojiti unutar medijsko-informacijskog obrazovanja. Te se sposobnosti odnose na izgradnju kritičke refleksije naspram izazova novih medija.“ (Tolić, 2012: 207)

Inovacije u području digitalnih medija u školstvu ovise o odgovarajućoj opremi, o sposobnosti nastavnika u podržavanju i poticanju nastavnih procesa tijekom primjene digitalnih medija. Također postoji i velika težnja za usavršavanjem – kako u tehničkom, tako i u metodičko-didaktičkom području. Rad s digitalnim medijima zahtijeva metodičko-didaktičku podršku i pomoć, kako kod nastavnika bez iskustva, tako i za one s iskustvom. Nastavnici koji koriste digitalne medije u radu, ponajprije su usmjereni na tehnička i softverska pitanja, a zatim na didaktičko-metodičke smjernice, odnosno na poboljšanje nastave i načina izlaganja stručnih sadržaja pomoću digitalnih medija. Razmjena mišljenja i stavova o digitalnim medijima je podjednako važna. Među učiteljima uglavnom prevladava pozitivno raspoloženje, međutim ima i onih koji ne dijele takvo mišljenje. Općenito, visokoškolsko obrazovanje nudi vrlo malo medijsko-didaktičkih i medijsko-odgojnih sadržaja za obrazovanje učitelja. Stoga Nadrljanski tvrdi: „Ako sve uzmemo u obzir, možemo reći da se medijsko-pedagoškim sadržajima u

obrazovanju budućih nastavnika ne poklanja odgovarajuća pozornost.“ (Nadrljanski, 2007: 536)

Medijska kultura

Pojavom novih tehnologija, mijenjaju se navike i ponašanja pojedinca, a osobito mladih. Razvojem medija razvija se i medijska kultura, posebno u procesu odgoja i obrazovanja. Mediji olakšavaju komunikaciju te prenose sve kulturno, a svaka komunikacija prenosi se kulturom, točnije medijskom kulturom. Medijska kultura povezuje se s medijskim odgojem te poboljšava razvoj procesa odgoja i obrazovanja. Medijski odgoj podrazumijeva usvajanje medijskih kompetencija pomoću kojih medijska kultura razvija temeljne kompetencije. Medijska kultura u sklopu medijskog odgoja kod učenika može razviti refleksivno-kritički stav (Tolić, 2012). Djetetovim polaskom u osnovnu školu započinje poučavanje o medijima te medijskim sadržajima. Tako se medijski odgoj, točnije medijska kultura, u osnovnim školama poučava unutar najopsežnijeg nastavnog predmeta Hrvatski jezik (Vuić i Mikulec, 2015). Medijska kultura osposobljava učenike za medijsku komunikaciju i vrednovanje medijskih umjetničkih ostvarenja, s obzirom da većinom obuhvaća filmsku i kazališnu umjetnost. Međutim, ne razvijaju se medijske kompetencije te kritički odnos prema medijskim sadržajima (Miliša i Šaravanja, 2011).

Kako bi djeca pravilno znala koristiti medije, trebala bi biti medijski pismena. S obzirom da su oni aktivni primatelji sadržaja, trebaju se informirati o medijskim temama te shvatiti i razumjeti važnost medija koji se pojavljuju u njihovom životu, ali i u obrazovnom sustavu (Labaš i Marinčić, 2018). Kao što je već navedeno, medijski se odgoj u hrvatskom obrazovnom sustavu provodi tijekom nastave hrvatskog jezika. Bilić (2012) navodi sljedeće zadatke medijske kulture: „osposobljavanje za komunikaciju s medijima; primanje (recepcija) kazališne predstave, filma, radijske i televizijske emisije; osposobljavanje za vrednovanje radijskih i televizijskih emisija te filmskih ostvarenja.“ (Bilač, 2012: 362) Ostvarenje navedenih zadataka iz medijske kulture većinom ovisi o opremljenosti školske knjižnice te o stručnoj osposobljenosti učitelja, njegovoj snalažljivosti i zainteresiranosti za rad (Bilić, 2012). Stoga Kanižaj tvrdi da „Kvaliteta i pristup radu na satu medijske kulture danas većim dijelom ovise o entuzijazmu učitelja.“ (Kanižaj, 2015: 88).

Mediji se također koriste i u drugim nastavnim područjima hrvatskog jezika. U nastavnom području *početno čitanje i pisanje* koriste se računalni programi koji pomažu učenicima svladavanje gradiva početnog čitanja i pisanja. Izbor multimedijjskih sadržaja i računalnih programa je vrlo bogat, a u današnje vrijeme je sve zatupljenija ponuda udžbenika sa zvučnim CD-om ili pristupom nekom drugom elektroničkom mediju. Od vizualnih medija koji su vrlo zatupljeni u nastavi hrvatskog jezika u obliku slika, knjiga, nastavnih listića, didaktičkih igara, vrlo je važno spomenuti i program *Power Point*. Učitelji u *Power Pointu* prezentiraju razne sadržaje, kvizove, igre, zadatke i rješenja zadataka i slično (Bilač, 2012).

Kultura i mediji

Hrvatski jezik nastavni je predmet koji je najopsežniji i najpovezaniji s ostalim predmetima u osnovnoj školi. Predmet je organiziran u predmetna područja koja su međusobno povezana: *hrvatski jezik i komunikacija, književnost i stvaralaštvo, kultura i mediji*.

Predmet Hrvatski jezik od 1. do 4. razreda raspolaže satnicom od 175 sati godišnje, što je 5 sati tjedno. Kao što je već navedeno nastavni predmet Hrvatski jezik sastoji se od tri predmetna područja, međutim raspodjela sati za ta područja navedena je u preporučenim postotcima. U *Kurikulumu nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije* postoji prijedlog postotne zastupljenosti predmetnih područja. Tako je preporučeni postotak od 1. do 3. razreda za predmetno područje kultura i mediji 10%, dok je za predmetna područja hrvatski jezik i komunikacija te književnost i stvaralaštvo 60% i 30%. U 4. razredu prijedlog postotne zastupljenosti se mijenja za hrvatski jezik i stvaralaštvo u 50%, za književnost i stvaralaštvo u 40% , dok postotak za kulturu i medije ostaje isti, tj. 10%.

„U planiranju i programiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda učitelj ili nastavnik može odstupiti od preporučene postotne zastupljenosti pojedinoga predmetnog područja do 10 % .“ (Kurikulum nastavnoga predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije, 2019: 144). Nadalje, prema *Kurikulumu nastavnog predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije* navedeno je da se predmetno područje *kultura i mediji* temelji na razumijevanju teksta u različitim kulturnim i međukulturnim te društvenim kontekstima. Potiče razvoj znanja, kako o sebi, tako i o drugima, potiče uvažavanje različitih vrijednosti i uvjerenja te omogućuje djelovanje i sudjelovanje u društvenoj zajednici. Sukladno tome, predmetno područje *kultura i mediji* obuhvaća: „kritički odnos prema medijskim porukama, razumijevanje utjecaja medija i njihovih poruka na društvo i pojedinca; stvaranje medijskih poruka i njihovo odgovorno odašiljanje, razumijevanje kulture s gledišta svakodnevnoga života, s društvenoga gledišta, kulture u odnosu na popularnu kulturu i kulture u odnosu prema književnosti i ostalim umjetnostima te utjecaj kulture na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta, poticanje svjesnosti o jedinstvenosti i vrijednosti različitih mišljenja, stavova i ideja, društava i kultura radi uspješne komunikacije te razumijevanja drugih i drukčijih.“ (Kurikulum nastavnoga predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije, 2019: 11)

Aplikacije i digitalni alati u nastavi

Pojam aplikacija dolazi od latinske riječi *applicatio* što u prijevodu znači priljubljivanje /dodavanje. Prema Hrvatskoj enciklopediji *Leksikografskog zavoda Miroslava Krleže* definicija aplikacije je sljedeća: „² U informatici, primjenski ili korisnički program, skup naredbi i uputa koji omogućuje izvršenje neke zadaće, za razliku od sustavskih programa kao što su operacijski sustavi, odnosno uslužnih i pomoćnih programa te programskih jezika. Aplikacija može biti djelomično specijaliziran program poput onih za obradu teksta ili upravljanje bazom podataka, a često se pod time razumijeva i program načinjen po mjeri samo jednoga posla, odn. za potrebe nekog poduzeća ili konkretnog sustava. Danas se sve više primjenjuje i aplikacijsko programsko sučelje (od engl. *Application Programming Interface*, akronim API), veza između aplikacije i sustava računala kojom se definira redoslijed i način obavljanja pojedinih zadaća koje tvore složeni program.“

Digitalni alati posebno su dizajnirani računalni programi za e-obrazovanje. Oni omogućavaju poučavanje i učenje na daljinu, a dostupni su u raznim oblicima kao što su CDROM, web stranice, digitalni udžbenici i slično.

² *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Dostupno 13. 9. 2021. na <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=3306>

Wordwall

Worldwall³ je online alat koji služi za izradu interaktivnih igara, a cilj je proći kroz razne zadatke i doći do rješenja. Ovaj alat dostupan je u besplatnoj, ali i naplatnoj verziji. Besplatna varijanta nudi kreiranje pet različitih aktivnosti. Međutim, nakon kreiranih pet aktivnosti, za svaku sljedeću novu aktivnost potrebno je obrisati jednu od prethodnih aktivnosti ili prijeći na naplatnu varijantu. Za prijavu u sustav potrebna je registracija, a nakon toga korisnik dodaje igru u svoj portfolio klikom na gumb „kreiraj aktivnost“. Nakon kreiranja aktivnosti, slijedi odabir željene igre, tj. alata kojim se kreira interaktivni sadržaj. Besplatna verzija nudi 18 alata, a neki od njih su: kviz, čudnovati kotač, točno ili netočno, udari krticu, labirint, *gameshow* kviz i drugi. Nakon izrade aktivnosti, wordwall nudi opciju dijeljenja aktivnosti s drugim učiteljima ili učenicima. Pozitivna stvar ovog alata je što za pristup sadržaju nije potrebna registracija, već učenici koji žele odigrati igru mogu upisati svoje ime ili čak igrati anonimno. Također je moguće vidjeti i rezultate pojedine igre, odnosno poredak uspješnosti klikom na gumb „moji rezultati“. Wordwall kroz interaktivne igre i alate nudi edukaciju, ali i provjerava znanje na zabavan način.

Kahoot!

Kahoot!⁴ je interaktivni digitalni alat kojemu je svrha izrada kvizova, diskusija i upitnika. Kahoot! igrom koristi elemente učenja u stvarnom vremenu, tj. bodovanje ovisi o vremenu unutar kojeg se daje točan odgovor. Alat je osmišljen na način da se pitanje prikazuje kako bi ga učenici mogli pročitati te nakon pet sekundi započinje odbrojanje i prikazuju se odgovori označeni bojama i oblicima. Učenici na svojim uređajima imaju prikazane samo boje i oblike vezane za odgovor te odabiru polje koje označuje odgovor za koji smatraju da je točan. Svaki odgovor popraćen je povratnom informacijom o točnosti odgovora, brojem osvojenih bodova, poretkom na ljestvici prema rezultatima ocjenjivanja te ukupnim brojem bodova koji su do tog trenutka osvojili. Učitelju se na ekranu prikazuje koliko učenika je odabralo koji odgovor te ima uvid u konačnu ljestvicu poretka gdje je prikazano pet učenika s najvišim brojem bodova.

Kahoot! je jednostavan alat koji motivira i aktivno uključuje učenike u nastavu. Učitelji korištenjem Kahoot!-a ponavljanje gradiva čine zanimljivijim, a pojedini elementi igre mogu u učenicima potaknuti natjecateljski duh te ih motivirati za nastavni sadržaj.

Padlet

Padlet⁵ je online alat koji se koristi za suradnju. Koristi se kao „prazna ploča“ na koju svatko može dodati svoje ideje, obavijesti, slike i dr. Alat je vrlo jednostavan, a može mu se pristupiti s različitih uređaja. Padlet nudi jednostavno kreiranje sadržaja i suradnju svim sudionicima. Korisnik kreira zid te šalje poveznicu drugim korisnicima koji mogu unijeti sadržaj koji pože. Padlet je alat koji služi kao pomoćno sredstvo za organizaciju nastavnih

³ E-laboratorij (2021). Wordwall-učimo igranjem. Dostupno 13.9.2021. na <https://e-laboratorij.carnet.hr/wordwall-ucimo-igranjem/>

⁴ E-laboratorij (2021). Kahoot – sustav za odgovaranje i kvizove temeljen na igri. Dostupno 13.9.2021. na <https://e-laboratorij.carnet.hr/kahoot-game-based-sustav-za-odgovaranje-i-kvizove/>

⁵ E-laboratorij (2021). Padlet – kolaboracija na dohvat ruke. Dostupno 13.9.2021. na <https://e-laboratorij.carnet.hr/padlet-kolaboracija-na-dohvat-ruke/>

aktivnosti te može biti izuzetno koristan u procesu poučavanja. Može se koristiti za izradu plakata nakon obrade određene nastavne cjeline.

Digitalni udžbenici

Suvremena tehnologija i digitalni mediji omogućuju nam izradu raznih sadržaja u digitalnom formatu. CarNET (2018) navodi da su to sadržaji koju su namijenjeni za učenje i poučavanje u obrazovanju, te da mogu biti pohranjeni na računalu, elektroničkom mediju ili pak objavljeni na internetu. Također se mogu koristiti i za samostalno učenje. Digitalni nastavni materijali obuhvaćaju animacije, simulacije, udžbenike, vježbe, testove, prezentacije, predavanja, referentne materijale, studije slučaja. Kvalifikacija za dopunu nastave u školi obuhvaća prezentacije, interaktivne multimedijalne plakate, web priručnike, interaktivne animacije, digitalne stripove, online provjere znanja.

Udžbenik u odgojno-obrazovnom procesu predstavlja najpotrebnije sredstvo učenja i poučavanja. Prema *Zakonu o udžbenicima za osnovnu i srednju školu* dostupnom na stranicama *Narodnih novina* moguće je pronaći sljedeću definiciju. „Udžbenik ⁶– nastavno sredstvo namijenjeno višegodišnjoj uporabi, usklađeno s Udžbeničkim standardom, koje se objavljuje u obliku knjige, a može imati i drugu vrstu i oblik ako je tako propisano Udžbeničkim standardom, a služi učenicima kao jedan od izvora znanja za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva utvrđenih nacionalnim i predmetnim kurikulumom.“ (Zakon o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (NN 27/ 2010). Milan Matijević i dr. navode kako digitalni udžbenici dolaze u mnogim oblicima, a često se udžbenik najprije izrađuje kao tiskani pa se onda prilagođava za digitalnu uporabu. No postoji i mogućnost da su neki materijali prvo bili dostupni u digitalnom obliku, pa su se poslije nudili kao tiskana knjiga (Matijević, Topolovčan, Rajić, 2017).

Današnji digitalni udžbenici sadrže multimedijски prikaz sadržaja te interaktivne elemente koji obrađuju zahtjeve ili korisniku pružaju povratnu informaciju u realnom vremenu. Udžbenici koji se izrađuju kao digitalne knjige ispunjene različitim multimedijским elementima, a didaktički i pedagoški su prilagođeni učenicima zovu se multimedijalni digitalni udžbenici. Obogaćeni su slikom, tekstom, animacijama i video zapisima te korisnicima omogućavaju visoki stupanj interakcije (Nuli, 2018).

Osnovni je cilj provedenog istraživanja bio ispitati stavove učitelja razredne nastave o suvremenim medijima te njihovoj ulozi u nastavi hrvatskoga jezika. Zadaci ovog istraživanja bili su: pregledati relevantnu literaturu koja se odnosi na medije, kreirati instrument za provedbu istraživanja, provesti istraživanje na odabranom uzorku te izložiti rezultate za buduća istraživanja.

Istraživanje je provedeno u razdoblju od 1. do 14. rujna 2021. godine u skladu s Etičkim kodeksom istraživanja. Svi ispitanici istraživanja sudjelovali su dobrovoljno te su njihovi odgovori u potpunosti anonimni.

Prema cilju istraživanja oblikovane su sljedeće hipoteze:

H1: Učitelji smatraju da nisu dovoljno educirani za korištenje suvremenih medija.

H2: Učitelji razredne nastave smatraju da korištenje suvremenih medija u nastavi hrvatskog jezika poboljšava obrazovno postignuće učenika.

⁶ Zakon o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (NN 27/ 2010). Dostupno 13.9.2021 na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_03_27_644.html

U istraživanju su sudjelovali učitelji razredne nastave s područja cijele Republike Hrvatske. Ukupno je sudjelovalo 86 učitelja, od kojih je 84 žene te 2 muškarca. Prema godinama radnog staža, većina njih, točnije 58,1% ima više od 20 godina radnog staža, 19,8% ima između 16 i 20 godina, 17,4% ima do pet godina radnog staža, a 4,7 % ima 6 do 10.

89,5 % učitelja koji su sudjelovali u anketi predavalo je razrednu nastavu od 1. do 4. razreda u školskoj godini 2020./2021., a njih 10,5 % predavalo je u kombiniranom razrednom odjelu. Nadalje, njih 60,5 % predavalo je u urbanom području, a 39,5% u ruralno području.

Istraživanje je provedeno metodom anketiranja te anketom kao mjernim instrumentom. Anketa se sastojala od 14 pitanja, od čega je 13 pitanja zatvorenog tipa (jednostruki i višestruki izbor) te jedno pitanje otvorenog tipa.

Istraživanje je provedeno online, putem alata *Google obrazac*. U uvodnom dijelu ankete ukratko je opisana tema i svrha istraživanja te etički kodeks. Za popunjavanje ankete ne postoji vremensko ograničenje, međutim u prosjeku je bilo potrebno do dvije minute. Navedeno je da je sudjelovanje u potpunosti dobrovoljno i anonimno. Prikupljeni podaci obrađeni su u programu *SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)*.

U istraživanju je sudjelovalo 86 učitelja s područja Republike Hrvatske. U Tablici 1. prikazan je broj sudionika s obzirom na županije u kojoj predaju. Najveći broj sudionika pripada Osječko-baranjskoj županiji, točnije 23,3 %.

Tablica 1. Broj sudionika s obzirom na županiju

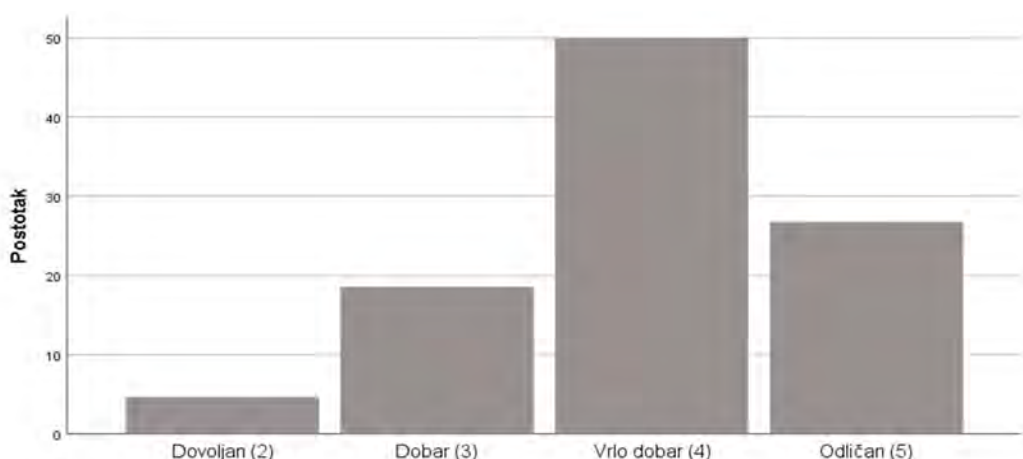
Županija	Broj učitelja	Postotak (%)
Brodsko-posavska županija	4	4.7
Dubrovačko-neretvanska županija	1	1.2
Grad Zagreb	10	11.6
Istarska županija	6	7.0
Karlovačka županija	1	1.2
Koprivničko-križevačka županija	1	1.2
Ličko-senjska županija	1	1.2
Međimurska županija	1	1.2
Osječko-baranjska županija	20	23.3
Požeško-slavonska županija	3	3.5
Primorsko-goranska županija	5	5.8
Šibensko-kninska županija	2	2.3
Sisačko-moslavačka županija	2	2.3
Splitsko-dalmatinska županija	9	10.5
Varaždinska županija	3	3.5
Virovitičko-podravska županija	1	1.2
Vukovarsko-srijemska županija	3	3.5
Zadarska županija	4	4.7
Zagrebačka županija	8	9.3

Od 86 sudionika koji su ispunili anketu, u 3. i 4. razredu predavalo je 23,3% učitelja, a kombinirani razredni odjel imalo je 9 učitelja, tj. 10,5%. Ostali rezultati vidljivi su u Tablici 2.

Tablica 2. Razredni odjeli

razred	broj učitelja	postotak (%)
razred		
razred	19	22.1
razred	20	23.3
razred	20	23.3
kombinirani razredni odjel	9	10.5

Sudionicima je postavljeno pitanje gdje su trebali ocijeniti medijsku opremljenost škole u kojoj predaju s ocjenom od 1 do 5. Najviše učitelja ocijenilo je opremljenost svoje škole ocjenom vrlo dobar (4), točnije njih 50%, a nitko nije dao ocjenu nedovoljan (1). Rezultati su vidljivi na Grafikonu 1.

Grafikon 1. Ocjena medijske opremljenosti škole

Nakon toga, postavlja se pitanje o educiranosti učitelja razredne nastave. 46,5 % učitelja smatra da su dovoljno educirani za korištenje suvremenih medija u nastavi hrvatskog jezika, međutim njih 53,5 % smatra da nisu dovoljno educirani te da ima je potrebna dodatna edukacija u tom području. Ovim odgovorima potvrđujemo prvu hipotezu istraživanja koja glasi: „Učitelji smatraju da nisu dovoljno educirani za korištenje suvremenih medija.“

Na pitanje *Koliko često koristite suvremene medije u nastavi hrvatskog jezika?* 89,5% učitelja tvrdi da *često* koristi suvremene medije, a njih 10,5 % tvrdi da *rijetko* koristi suvremene medije u nastavi hrvatskog jezika. Također je ponuđena i opcija *nikada*, međutim nitko od sudionika nije označio tu opciju.

Nadalje, postavlja se pitanje o korištenju e-udžbenika u nastavi hrvatskog jezika. Njih 84,9 % potvrdno odgovara na to pitanje, tj. odgovara da koriste e-udžbenike, a 15,1 % navodi da se ne služi s e-udžbenicima u nastavi hrvatskog jezika.

U Tablici 3. vidljivi su odgovori na pitanje *Koja tehnologija Vam je dostupna za pristup e-udžbenicima u školi u kojoj predajete?* Sudionici su imali mogućnost označiti tehnologiju

koja im je dostupna u školi u kojoj predaju (računalo, projektor, pametna ploča, ostalo). Najveći broj učitelja, tj. 52,3% navodi da za pristup e-udžbenicima koristi računalo i projektor.

Tablica 3. Dostupnost tehnologije za pristup e-udžbenicima

	Broj učitelja	Postotak (%)
pametna ploča	3	3,5
projektor	2	2,3
računalo	3	3,5
računalo, pametna ploča	8	9,3
računalo, projektor	45	52,3
računalo, projektor, pametna ploča	21	24,4
računalo, projektor, pametna ploča, laptop	1	1,2
računalo, projektor, tablet	3	3,5

Sudionicima je postavljeno pitanje otvorenog tipa na koje su trebali dati vlastiti odgovor. Od sudionika se tražilo da navedu digitalne alate i internetske stranice koje koriste u nastavi hrvatskog jezika. Od 86 sudionika, njih 21 nije dalo zadovoljavajući odgovor. Ostali sudionici naveli su jedan ili više digitalnih alata i internetskih stranica koje koriste, a najčešći digitalni alat je *Wordwall*. Ostali odgovori vidljivi su u Tablici 4.

Tablica 4. Digitalni alati i internetske stranice koje se koriste u nastavi hrvatskog jezika

	Broj učitelja	Postotak (%)
Wordwall	38	44,1
E-sfera	23	26,7
Mozaik education	12	13,9
YouTube	11	12,8
Genially	10	11,6
Izzy	8	9,3
LearningApps	7	8,1
Kahoot!	7	8,1
PowerPoint	6	6,9
Wakalet	6	6,9
Canva	4	4,6
Razredna nastava	3	3,4
Ostalo (Google, Facebook, ClassDojo, Baltazar, CarNET, Edmondo)	9	10,5

Nakon navođenja digitalnih alata, sudionicima je postavljeno pitanje o korištenju tableta u nastavi hrvatskog jezika. 52,3% učitelja navodi da ne koriste tablete u nastavi, dok 47,7% navodi da koriste tablete u nastavi hrvatskog jezika.

Nadalje, sudionici trebaju odgovoriti na pitanje *Jesu li Vaši učenici zainteresirani za rad na tabletu?* Potvrdan odgovor daje 86% učitelja koji tvrde da su njihovi učenici zainteresirani za rad na tabletima, a 14% njih tvrdi da im učenici nisu zainteresirani.

Zadnje pitanje ankete odnosi se na obrazovna postignuća učenika s obzirom na korištenje medija u nastavi hrvatskog jezika. Učiteljima su ponuđene tri opcije pri kojima označavaju je li obrazovno postignuće učenika bolje, lošije ili jednako. 54,7% učitelja navodi da su obrazovna postignuća bolja korištenjem medija u nastavi, a 45,3% tvrdi da su obrazovna

postignuća jednaka što potvrđuje drugu hipotezu koja glasi :„Učitelji razredne nastave smatraju da korištenje suvremenih medija u nastavi hrvatskog jezika poboljšava obrazovno postignuće učenika.“

Cilj provedenog istraživanja bio je ispitati stavove učitelja razredne nastave o utjecaju suvremenih medija na obrazovna postignuća učenika. Nadalje, postavlja se pitanje o educiranosti učitelja za korištenje suvremenih medija općenito. Rezultatima istraživanja potvrđene su postavljene hipoteze.

Prvom hipotezom pretpostavlja se da učitelji smatraju da nisu dovoljno educirani za korištenje suvremenih medija, a rezultati provedenog istraživanja to i potvrđuju. 53,5% učitelja smatra da nisu dovoljno educirani te da im je potrebna bolja edukacija. Prema Nadrljanskom (2007) medijsko-didaktičkih i medijsko-odgojnih sadržaja u visokoškolskom obrazovanju ima vrlo malo te da se navedenim sadržajima poklanja vrlo mala pozornost u obrazovanju (Nadrljanski, 2007). Pozitivna činjenica je da iako 53,5% misli da je potrebna bolja edukacija, ostalih 46,5% učitelja smatra da su dovoljno obrazovani za rad sa suvremenim medijima u nastavi.

Nadalje, postavlja se i pitanje o utjecaju suvremenih medija na obrazovno postignuće učenika. Provedenim istraživanjem potvrđuje se i druga postavljena hipoteza: „Učitelji razredne nastave smatraju da korištenje suvremenih medija u nastavi hrvatskog jezika poboljšava obrazovno postignuće učenika.“ Prema dobivenim rezultatima, 54,7% učitelja smatra da su obrazovna postignuća učenika bolja korištenjem medija u nastavi hrvatskog jezika, 45,3% učitelja smatra da su jednaka.

Nadrljanski (2007) navodi kako su, prema riječima mnogih učitelja, digitalni mediji poboljšali motivaciju, osposobljenje za rad na projektima i samostalan rad te su zaslužni za organiziranje nastave na zanimljiv način (Nadrljanski, 2007). Sukladno tome, možemo zaključiti da korištenje suvremenih medija u nastavi hrvatskog jezika poboljšava obrazovno postignuće učenika.

Zaključak

Pojava medija zahtijeva medijsku pismenost, kako kod djece i mladih, tako i kod roditelja i učitelja. Roditelji, ali i učitelji trebaju djecu upoznati s medijskim sadržajima, objasniti da korištenje medija može predstavljati zabavu, ali da se isto tako mogu koristiti za usvajanje znanja.

Ubrzani razvoj informacijske tehnologije ima značajan utjecaj na odgojno-obrazovni proces. Pojavom nove tehnologije i medija mijenja se i sam pristup nastavi. Učitelji trebaju prihvatiti sve što im tehnologija 21. stoljeća nudi i pruža. Isto tako, trebaju biti spremni na dodatno obrazovanje koje je potrebno za korištenje raznih medija. Uloga medija značajno utječe na obrazovna postignuća učenika, što je potvrdilo i provedeno istraživanje. Šarolik izbor medija i multimedija doprinosi kvaliteti i učinkovitosti nastave te poboljšava obrazovno postignuće učenika.

Nadalje, vrlo je bitno spomenuti i educiranost učitelja koji se koriste medijima u nastavi. Prema rezultatima provedenog istraživanja, veći dio učitelja smatra kako im nedostaje edukacija, što potvrđuju i brojni autori s obzirom da visokoškolsko obrazovanje ne nudi mnogo medijsko-didaktičkih sadržaja, no dio učitelja ipak tvrdi da su dovoljno educirani u tom

području. Osvrnula bih se na učitelje koji smatraju da im nije potrebna dodatna edukacija. Znaju li učitelji uistinu sve ili samo smatraju da znaju? Možda ipak ne prihvaćaju činjenicu da je korištenje medija uistinu zahtjevan posao za koji je potrebna svakodnevna edukacija jer nam nova tehnologija iz dana u dan pruža nove medijske sadržaje. Konstantno se pojavljuju novi digitalni alati koje je potrebno proučavati kako bismo se mogli njima i koristiti. Također, postoje i učitelji koji se drže tradicionalnog načina učenja i poučavanja te ne prihvaćaju integraciju suvremenih medija, iako je ona prijeko potrebna.

Literatura

1. Berbić Kolar, E., Rajšić, B., Matić, M. (2015). Utjecaj reklame na medijsku pismenost. U: D. Smajić, V. Majdenić (ur.), *Dijete i jezik danas - dijete i mediji*. Zbornik sa VII. znanstvenoga skupa s međunarodnim sudjelovanjem. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 343-363.
2. Bilač, S. (2012). Mediji u nastavi hrvatskoga jezika. *Školski vjesnik: časopis za pedagošku teoriju i praksu*, 61. (3.), 359-366. <https://hrcak.srce.hr/86898>
3. Bognar, L., Matijević, M. (2005). Didaktika. Zagreb: Školska knjiga.
4. CARNet (2018). Digitalni nastavni materijali. ICT Edu - modul 3. Dostupno 13.9.2021. na http://www.carnet.hr/ictedu/edukativni_sadrzaji
5. Ciboci, L. (2015). Utjecaj medija na igru djece predškolske dobi. U: D. Smajić, V. Majdenić (ur.), *Dijete i jezik danas - dijete i mediji*. Zbornik sa VII. znanstvenoga skupa s međunarodnim sudjelovanjem. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 363-389.
6. *E-laboratorij* (2021a). Kahoot – sustav za odgovaranje i kvizove temeljen na igri. Dostupno 13.9.2021. na <https://e-laboratorij.carnet.hr/kahoot-game-based-sustav-za-odgovaranje-i-kvizove/>
7. *E-laboratorij* (2021b). Padlet – kolaboracija na dohvat ruke. Dostupno 13.9.2021. na <https://e-laboratorij.carnet.hr/padlet-kolaboracija-na-dohvat-ruke/>
8. *E-laboratorij* (2021c). Wordwall-učimo igranjem. Dostupno 13.9.2021. na <https://e-laboratorij.carnet.hr/wordwall-ucimo-igranjem/>
9. *E-sfera*. Platforma udžbenika. Dostupno 13.9.2021. na <https://www.e-sfera.hr/>
10. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Dostupno 5. 9. 2021. na <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=42383>
11. Kanižaj, I. (2015). Prema hrvatskome modelu odgoja za medije: prilike i prijetnje. U: D. Smajić, V. Majdenić (ur.), *Dijete i jezik danas - dijete i mediji*. Zbornik sa VII. znanstvenoga skupa s međunarodnim sudjelovanjem. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 79-99.
12. Kurikulum nastavnoga predmeta Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije (2019). Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja I športa, Dostupno 5.9.2021. na https://skolazivot.hr/wp-content/uploads/2020/06/HR-OSiGM_kurikulum.pdf
13. *Kurikulum*. Medijska pismenost. Dostupno 5.9.2021. na https://www.kucaljudskih-prava.hr/wp-content/uploads/2017/03/kurikulum_medijska_pismenost1.pdf

14. Labaš D., Marinčić P. (2018). Mediji kao sredstvo zabave u očima djece, *Medianali*, Vol. 12, No. 15, dostupno 5.9. 2021. na https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&idclanak_jezik=288270
15. Laco, K. i dr. (2004). Odnosi s medijima. Zagreb: Masmedia.
16. Majdanić, V. (2019). Mediji tekst kultura. Zagreb: Naklada Ljevak.
17. Mandarić, V. (2012). Novi mediji i rizično ponašanje djece i mladih. *Bogoslovska smotra*, 82 (1), 131-149. <https://hrcak.srce.hr/79236>
18. Matijević, M., Topolovčan, T. i Rajić, V. (2017). Nastavničke procjene upotrebe digitalnih medija i konstruktivističke nastave u primarnom i sekundarnom obrazovanju. *Croatian Journal of Education: Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, Vol. 19 No. 2, 2017. 563-603. https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=273844
19. *Medijska pismenost.hr*. Dostupno 13.9.2021. na <https://www.medijskapismenost.hr/dani-medijske-pismenosti-2021/>
20. Mikić, K. (2015). Medijska pismenost, mediji kao prijenosnici humanih poruka, ideja, vrijednosti. U: D. Smajić, V. Majdanić (ur.), *Dijete i jezik danas - dijete i mediji*. Zbornik sa VII. znanstvenoga skupa s međunarodnim sudjelovanjem. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 13-49.
21. Miliša Z., Šaravanja M. (2011). Analiza medijskih sadržaja u čitankama za osnovne škole, *Medianali*, Vol. 5, No. 9, https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=115678
22. Nadrljanski, Đ., Nadrljanski, M., Tomašević, M. Digitalni mediji u obrazovanju – pregled međunarodnih iskustava <https://core.ac.uk/download/pdf/299373158.pdf>
23. Nuli, M. (2018). *Multimedijski digitalni udžbenici*. Fakultet organizacije i informatike, Sveučilište u Zagrebu, mentorica: Dijana Plantak Vukovac, <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:211:612577>
24. Tolić, M. (2012). Kako steći medijske kompetencije? U Z. Miliša (ur.), *Tamna strana ekrana* Varaždin: TIVA Tiskara Varaždin, 205-225.
25. Tolić, M. (2012). Medijska kultura i odgoj za medije u suvremenoj školi. U Z. Miliša (ur.), *Tamna strana ekrana* Varaždin: TIVA Tiskara Varaždin, 69-84.
26. Vuić, B., Mikulec, A. (2015). Utjecaj verbalnih sadržaja nekih medija na pisane odgovore učenika razredne nastave i studenata učiteljskog fakulteta. U: D. Smajić, V. Majdanić (ur.), *Dijete i jezik danas - dijete i mediji*. Zbornik sa VII. znanstvenoga skupa s međunarodnim sudjelovanjem. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 161-179.
27. Zakon o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (NN 27/ 2010) https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_03_27_644.html pristupljeno 13.9.2021.
28. Zgrabljic Rotar, N., Kunić T. (ur.). (2020). Digitalno doba- Masovni mediji i digitalna kultura. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.

THE ROLE OF CONTEMPORARY MEDIA IN CROATIAN LANGUAGE TEACHING

Abstract

Today's education is marked by the emergence of new technologies and media that are increasingly used both in life and in teaching. Given that children encounter the media in their earliest childhood, they need to be informed about media content as the media increasingly become an integral part of education. In order to achieve educational processes, it is necessary to integrate contemporary media in a traditional way of learning and teaching. We should strive to take advantage of all that 21st century technology offers and provides. Although this is a great challenge given the lack of media equipment of some schools and weak media competencies of teachers. The aim of the research was to show the importance of modern media in the teaching of the Croatian language and to show the level of education of primary school teachers who encounter the use of modern media in their work on a daily basis. The research was conducted in the form of a survey in which 86 primary school teachers from the territory of the Republic of Croatia participated. The results of the research prove that the use of modern media improves students' educational achievement in understanding teaching topics, but also that teachers lack necessary education regarding the use of media in the education system. The results also show that of the digital tools and platforms offered by Croatian publishers, teachers most often use the "Wordwall" and "e-sphere".

Key words: digital tools, media culture, media education, contemporary media